

**COMERT CU RIDICATA
NESPECIALIZAT DE PRODUSE
ALIMENTARE, BAUTURI SI TUTUN**

coface
FOR TRADE

SUMAR EXECUTIV

Pentru analiza curenta au fost agregate datele a 2.735 de companii care au depus datele financiare pentru anul 2016 si care au generat o cifra de afaceri consolidata de 23,02 MLD RON. Companiile din sectorul analizat (4639 Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun) au inregistrat in 2016 o evolutie pozitiva a veniturilor, acestea crescand cu aproximativ 5% fata de 2015, si profitabilitate in usoara crestere, comparativ cu anul 2015.

PUNCTE FORTE

- 1 Cresterea cu 5% a veniturilor consolidate la nivel de sector.
- 2 Imbunatatirea lichiditatii numerar de la 8% in 2014 la 27% in 2016.
- 3 Mentinerea la acelasi nivel al gradului de indatorare ca in anul 2015 (57%).
- 4 Scaderea duratei de incasare a creantelor de la 36 la 32 zile.
- 5 Evolutie pozitiva a randamentului capitalurilor proprii (de la -26,1% in 2012 la 12,2% in 2016), in conditiile unei capitalizari de 43% la nivel consolidat.
- 6 Acoperirea cheltuielilor cu dobanzile prin rezultatul operational, la nivel consolidat are un trend pozitiv de-a lungul integii perioade, ajungand la 16,5 in 2016.
- 7 Mai mult de jumatate din companii au efectuat investitii in 2016, inregistrand un raport Capex/ Amortizare supraunitar.
- 8 Investitii in crestere in ultimii patru ani analizati 2013 – 2016, dar mai mici comparativ cu alte sectoare. (CAPEX: 9,4%, 6,8%, 8,2%, 3,8% vs. Amortizare: 6,0%, 6,5%, 5,8%, 5,9%).
- 9 Reducerea cu aproximativ 64% a numarului de companii care au inregistrat datorii la Bugetul de stat in 2017 fata de anul precedent.
- 10 Traiectorie pozitiva a cheltuielilor de consum ale gospodariilor cu produsele agroalimentare, bauturile alcoolice si nealcoolice si tutunul.

VULNERABILITATI

- 1 Peste o treime din companii au inregistrat o scadere a veniturilor.
- 2 42% din companii au inregistrat o scadere a rezultatului net, in conditiile in care aproape o treime (29%) din companiile care activeaza in sector nu obtin profit din activitatea de baza.
- 3 Usoara crestere a termenelor de plata catre furnizori de la 74 la 76 zile, in conditiile in care ciclul operational scade de la 69 la 67 zile.
- 4 37% din companii au lichiditatea curenta sub 1.
- 5 54% din companii isi platesc datoriile mai tarziu decat le-ar permite ciclul operational (ciclul de conversie al banilor negativ), iar la nivel consolidat, valoarea negativa a ciclului de conversie a banilor a crescut de la -5 zile in 2015 la -9 zile in 2016.
- 6 Orizont de finantare orientat cu precadere pe termen scurt (85% din total datorii sunt datorii curente), in conditiile in care 60% din companii au numai datorii curente.
- 7 Autonomie scazuta din perspectiva acoperirii cheltuielilor de exploatare si financiare de ordin monetar, considerand doar trezoreria curenta si incasarea tuturor creantelor inregistrate pe sold (52 zile).
- 8 40% din companiile din sector au un risc de insolventa peste medie.
- 9 Polarizare crescuta in ceea ce priveste cifra de afaceri realizata de Top 10% jucatori (89,5% in 2016).
- 10 Valorile incidentelor bancare si a datoriilor la bugetul de stat au atins maximul ultimilor 8 ani in 2017.

1. LICHIDITATE SI INDICATORI DE ACTIVITATE

Lichiditatea curenta inregistrata la nivelul intregului sector pe parcursul anului 2016 a fost de 1,15, capitalul de lucru foarte redus fiind expus in fata unor socuri negative si intr-un context volatil (scadere venituri sau neincasare a creantelor). Gradul de acoperire al datoriilor pe termen scurt prin trezoreria neta a crescut de la 8%, nivelul inregistrat in anul 2014, la 26% in 2015, respectiv 27% in 2016. Aceasta dinamica s-a inregistrat pe fondul scaderii ciclului operational (durata cumulata a rotatiei stocurilor si creantelor) de la 105 zile (2013) la 67 zile (2016). Cresterea marginala a indicatorilor de lichiditate se inregistreaza pe fondul cresterii incasarilor creantelor, in conditiile in care soldurile la furnizori si banci cresc, durata medie de plata a datoriilor pe termen scurt inregistrata in anul 2016 fiind de 76 zile, in usoara crestere fata de nivelul inregistrat anul anterior, respectiv de 74 zile. Ciclul de conversie al banilor ramane negativ si in crestere, inregistrand un nivel de -9 zile pe parcursul anului 2016. Valoarea negativa a acestuia este data de o durata de rotatie a stocurilor scazuta comparativ cu alte sectoare si de o durata medie de incasare a creantelor in scadere, confirmand apelul la creditul comercial primit din partea furnizorilor.

Companiile din sectorul analizat inregistreaza o autonomie in situatii de forta majora de 52 zile (sub valoarea recomandata) in conditiile in care toate creantele pe sold se incaseaza, aspect plauzibil avand in vedere scaderea DSO-ului in 2016, pana la 32 zile. Cu alte cuvinte, autonomia financiara a companiilor din acest sector este dependenta de incasarea creantelor.

In cazul sectorului analizat, CCR s-a mentinut la pragul de 1 in 2016, prag care nu a fost depasit in perioada analizata. Se observa o crestere in perioada 2013-2015 de la 93% in 2013 la 100% in 2015. Dinamica acestuia este cuplata cu o scadere a creantelor, in conditiile in care marginea de profit creste.

Avand in vedere gradul ridicat de expunere al companiilor din sectorul analizat la neincasarea creantelor, este foarte important sa analizam evolutia duratei medii de incasare a creantelor (DSO) in timp. Analizand graficele urmatoare, observam ca firmele care activeaza in sectorul „Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun” au raportat o durata medie de incasare a creantelor cu o evolutie descendenta pentru ultimii patru ani, mult sub nivelul raportat la nivel national, mai putin in randul companiilor mici. Astfel, durata medie de colectare a creantelor inregistrata in sectorul analizat a crescut de la 33 de zile in 2009, la 67 zile in 2014 si scazand la valoare de 32 zile in 2016, in timp ce media inregistrata la nivel national in aceeasi perioada analizata a crescut de la 92 de zile pana la 93 zile.

Indicatorii de Lichiditate	2016	2015	2014	2013	2012
Lichiditatea Curenta	1,15	1,19	1,11	1,01	1,03
Lichiditatea Imediata (QR)	0,70	0,74	0,75	0,65	0,60
Lichiditatea Numerar (Cash R)	0,27	0,26	0,08	0,07	0,08
Defensive Interval Ratio (DIR)	52	55	74	70	
Cash Coverage Ratio (C.C.R.)	100%	100%	94%	93%	

Sursa: MF, Date prelucrate Coface

Indicatorii de Activitate	2016	2015	2014	2013	2012
DSO (Durata Incasare Creante)	32	36	67	64	57
DIH (Durata Rotatie Stocuri)	35	33	37	41	48
DPO (Durata Rotatie DTS)	76	74	102	113	110
Ciclul Operational (Stocuri+Creante)	67	69	104	105	105
CCC (Cash Conversion Cycle)	-9	-5	3	-8	-5

Sursa: MF, Date prelucrate Coface

2. PROFITABILITATE SI INDICATORI DE SOLVABILITATE

Rezultatul net consolidat la nivel sectorial pentru anul 2016 a fost de 2,1%, inregistrand o usoara crestere fata de nivelul inregistrat in 2015 (1,7%). In acest context, 28% dintre companii au inregistrat o pierdere neta la sfarsitul anului 2016, cu 13% dintre companii inregistrand o pierdere mai mare de -20% si 10% dintre companii inregistrand un profit peste 20%.

Gradul de indatorare la nivelul sectorului de 57% este la fel cu cel inregistrat in anul 2015 si in scadere comparativ cu anii anteriori. Cu toate acestea, resursele de finantare sunt orientate cu preponderenta pe termen scurt, in conditiile in care 60% dintre companii au 100% datorii orientate pe termen scurt. In acest context, ponderea datoriilor pe termen scurt in total datorii a crescut la 85% in 2016, cea mai mica valoare fiind inregistrata in 2014, respectiv 77%. Este de mentionat faptul ca 32% dintre companii prezinta un grad de capitalizare negativ (echivalent cu o indatorare mai mare decat 100%) iar pentru 20% gradul de indatorare depaseste 80%.

De remarcat indicatorul ROE (rata profitului raportata la capitalurile proprii) care a ajuns in 2016 la 12,2%, in conditiile unei capitalizari ridicate la nivel de sector (~43%).

Din perspectiva capitalizarii profitului, in 2016 s-au platit dividende de aproximativ 247 MIL RON, valoare reprezentand 70% din profitul consolidat la nivelul anului 2015 ~ 350 MIL RON.

Gradul de acoperire al cheltuielilor cu dobanzile prin rezultatul operational (EBIT/ Ch. cu dobanzile) a fost in crestere de-a lungul perioadei analizate, atingand valoarea 16,5 in 2016, ceea ce arata ca profitul poate fi folosit in acoperirea unei parti destul de importante a cheltuielilor de finantare din surse straine, in conditiile in care nu este repartizat ca dividend.

Indicatorii de Profitabilitate	2016	2015	2014	2013	2012
Rezultatul Net : Cifra de afaceri	2,1%	1,7%	0,7%	1,1%	-1,5%
EBIT : Cifra Afaceri	2,2%	2,2%	1,2%	1,7%	-0,9%
ROA (Randamentul Activelor)	5,0%	3,9%	1,4%	2,2%	-3,4%
ROE (Randamentul Capitalurilor)	12,2%	9,5%	4,5%	7,1%	-26,1%
OROA (R. Operational al Activelor)	5,4%	5,5%	2,4%	3,4%	-2,0%

Sursa: MF, Date prelucrate Coface

Indicatorii de Solvabilitate	2016	2015	2014	2013	2012
Grad Indatorare (Datorii : Active)	57,3%	57,3%	68,2%	68,4%	84,7%
Orizontul de finantare (DTS:Datorii)	85,0%	82,5%	77,0%	89,1%	81,9%
Active Imobilizate Corporale : Active	43,1%	42,8%	37,2%	36,8%	42,8%
EBIT / Ch. Cu Dobanzile	16,5	11,9	4,9	4,1	-1,5

Sursa: MF, Date prelucrate Coface

3. INVESTITII SI TENDINTE LA NIVEL DE SECTOR

Pe parcursul anului 2016, companiile din sectorul analizat au alocat investitii nesemnificative pentru extinderea activelor fixe. Eliminand impactul vanzarii de active corporale sau ajustarii pentru depreciere, ponderea CAPEX in total active a fost de 9,4% pentru anul 2016, in crestere fata de anul anterior (6,8% in 2015), dar cu aproximativ 40% mai redus decat in 2012 (15,5%). Media amortizarii inregistrate la nivel sectorial a scazut cu 0,5 puncte procentuale in anul 2016 fata de 2015, atingand valoarea de 6%. Raporul dintre cheltuielile cu capitalul (CAPEX) si amortizare a fost de 157% in 2016, ceea ce inseamna ca investitiile in activele fixe au acoperit mijloacele fixe amortizate. Din maximul inregistrat in anul 2012, se remarca fluctuatii in procesul de investire in perioada 2013 - 2016. Cu toate acestea, 59% din companii au efectuat investitii in 2016, inregistrand un raport Capex/ Amortizare supraunitar.

Utilizand indicele Herfindahl-Hirschman pentru a aprecia nivelul de concentrare, observam ca sectorul analizat este marcat de un nivel scazut de concentrare, indicatorul HHI pentru fiecare dintre ultimii cinci ani fiind sub 700. Cu toate acestea, ponderea cotei de piata cumulate detinute de cei mai importanti 10 jucatori a inregistrat valoarea 46% in anul 2016. In plus, ponderea in totalul cifrei de afaceri a top 10% companii din sector a fluctuat usor in ultimii 5 ani, dar s-a mentinut la un nivel foarte ridicat (87% in 2012, in 2016 atingand valoarea de 89%).

Indicatori Privind Investitiile	2016	2015	2014	2013	2012
Ritm CAPEX (Capex1: Active Corporale)	9,4%	6,8%	8,2%	3,8%	15,5%
Ritm Amortizare (Lag 1 an)	6,0%	6,5%	5,8%	5,9%	9,5%
CAPEX /Amortizare	157,5%	104,9%	140,8%	64,9%	162,9%

Sursa: MF, Date prelucrate Coface

Evolutie companii sector	2016	2015	2014	2013	2012
Numar companii inregistrate	6,5%	8,1%	7,1%	6,4%	6,8%
Numar companii exit	17,0%	28,3%	24,0%	25,3%	23,6%
Raport OUT : IN	2,6	3,5	3,4	4,0	3,5
Numar Top 10% companii	273	243	267	306	311
Pondere in total CA a TOP 10% companii	89,5%	87,5%	89,3%	88,0%	87,4%

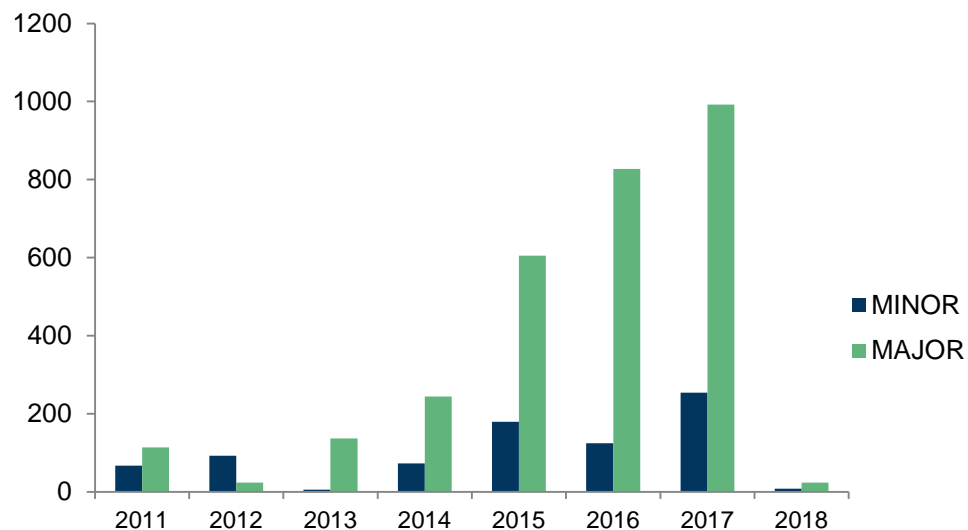
Sursa: MF, Date prelucrate Coface

4. COMPORTAMENTUL DE PLATA

Incidente de plata

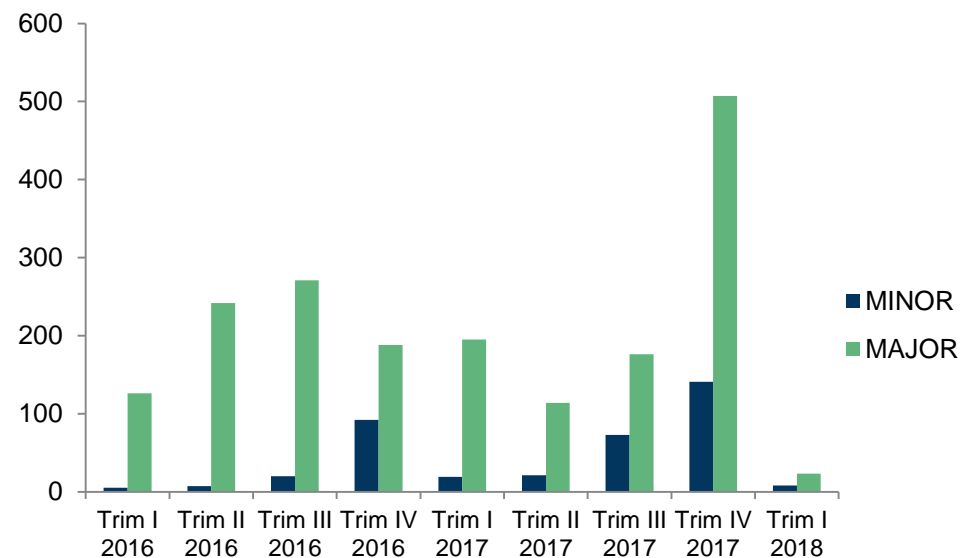
Din perspectiva incidentelor bancare, am analizat evolutia acestora pentru companiile cu cifra de afaceri > 1 MIL EUR din sector la nivelul lunii martie 2018. Astfel, dupa cresteri anuale graduale ale incidentelor de plata incepand cu 2011, in anul 2017 se atinge frecventa maxima a incidentelor bancare din ultimii 8 ani, cu precadere majore. In acelasi timp, anul 2017 marcheaza si cel mai mare numar de companii (20) care au inregistrat incidente in perioada 2011-2018. De mentionat este ca doua companii au inregistrat 46% din numarul total de incidente bancare aparute in ultimii 8 ani. De asemenea, daca ne uitam din punct de vedere trimestrial la anii 2016 si 2017 se poate observa o traiectorie fluctuanta, care a culminat cu varful inregistrat in ultimul trimestrul din anul 2017 (141 incidente minore si 507 incidente majore).

Evolutia incidentelor bancare pentru companiile din sectorul analizat in ultimii 8 ani

Sursa: CIP, Date prelucrate Coface

Evolutia incidentelor bancare pentru companiile din sectorul analizat in ultimele 9 trimestre

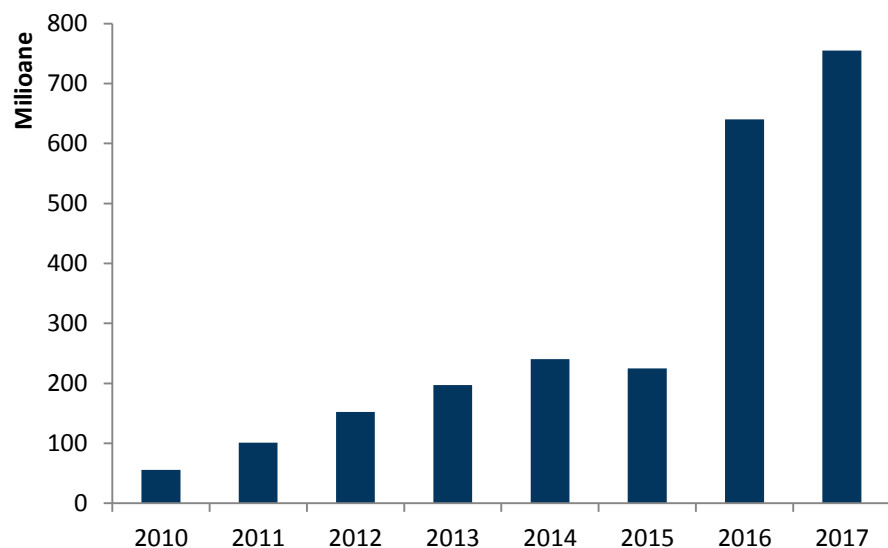

Sursa: CIP, Date prelucrate Coface

Datorii la Bugetul de Stat

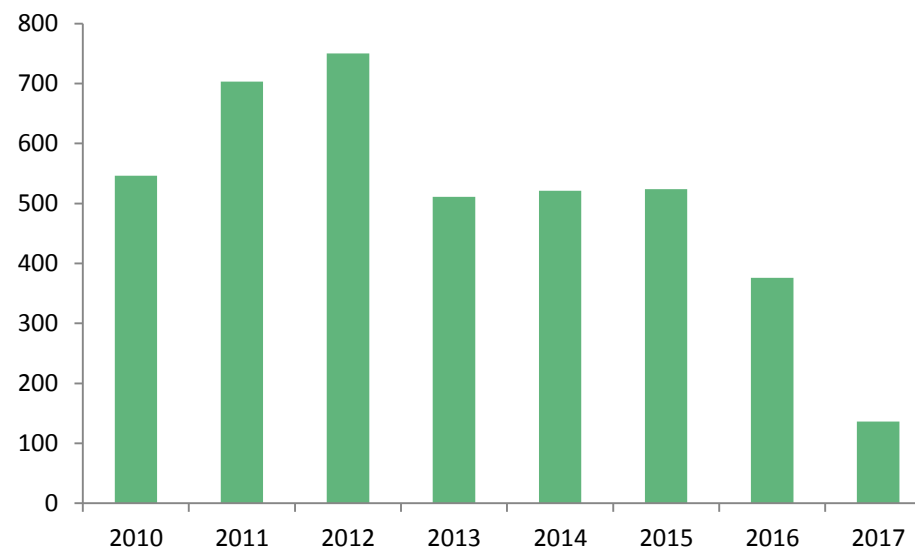
In ceea ce priveste datoriile catre Bugetul de Stat, din datele publicate de ANAF pentru toate companiile din acest sector se remarca urmatoarele: desi numarul companiilor care au inregistrat datorii a scazut (in special din cauza pragurilor stabilite de ANAF, incepand cu obligatiile restante la 31.12.2016, in baza carora se publica doar lista companiilor care inregistreaza datorii peste un anumit prag), valoarea datoriilor a crescut in aceeasi perioada, fiind semnificativ mai mare decat in anii anteriori. Se poate observa ca datoriile catre Bugetul de Stat au fost inregistrate concomitent cu incidentele de plata, in 2017 inregistrandu-se maximul incidentelor de plata, cat si valoarea cea mai ridicata a datoriilor la Bugetul de Stat. In 2016 aproximativ 14% din companiile din acest sector au inregistrat datorii la Bugetul de Stat, situatie care pare a se fi imbunatatit semnificativ in 2017.

Evolutia datoriilor la Bugetul de Stat pentru companiile analizate in ultimii 8 ani

Sursa: ANAF, Date prelucrate Coface

Numarul companiilor care au inregistrat datorii la Bugetul de Stat in ultimii 8 ani

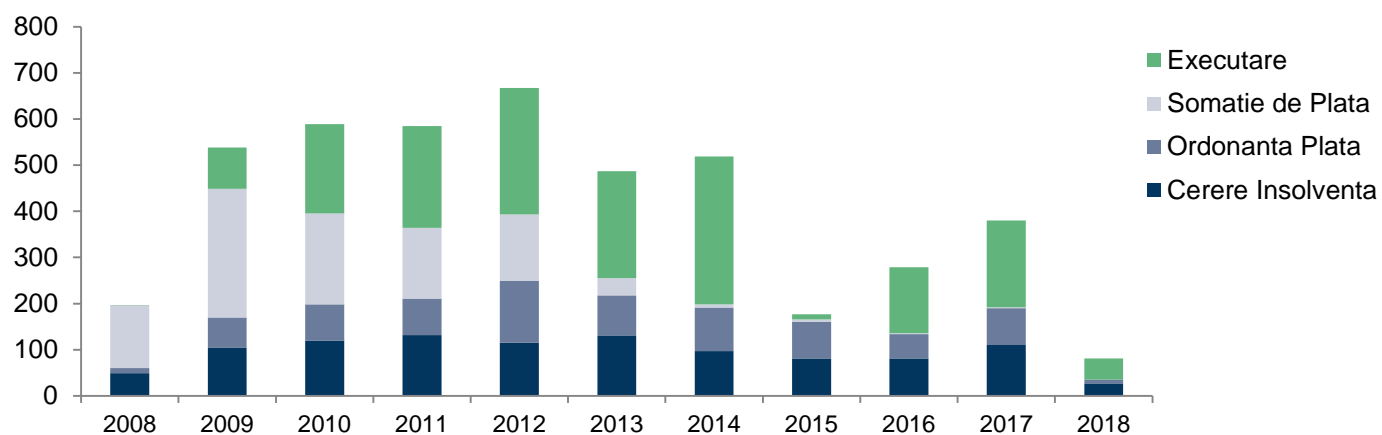

Sursa: ANAF, Date prelucrate Coface

Dosare in instanta

In ceea ce priveste dosarele in instanta se observa o tendinta de mentinere a actiunilor impotriva companiilor din acest sector in apropierea nivelului mediu de 512 dosare pe an in perioada 2008-2014. Chiar daca anul 2015 a marcat o scadere a acestora, incepand din 2016 se observa din nou o tendinta de crestere. Cel mai scazut numar al dosarelor s-a inregistrat in anul 2008 (inainte de criza), urmand ca in perioada 2009-2012 sa se inregistreze o crestere continua a dosarelor, maximul fiind atins in 2012 (nivel de peste 3,3 ori mai mare decat cel din 2008). Un aspect important de punctat este ca numarul somatiilor de plata tinde sa se reduca incepand cu anul 2009, dar numarul executarilor are o tendinta puternica de crestere in aceeasi perioada.

Evolutia dosarelor in instanta in ultimii 11 ani

Sursa: PortalJust, Date prelucrate Coface

Distributia dosarelor in instanta pe ultimii 11 ani si tip dosar

Procedura	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cerere Insolventa	49	104	120	132	115	131	97	81	81	110	27
Ordonanta Plata	11	66	78	79	134	87	94	80	53	80	8
Somatie de Plata	136	279	197	153	144	37	7	5	2	2	0
Executare	1	89	194	221	274	232	321	11	143	188	46
TOTAL	197	538	589	585	667	487	519	177	279	380	81

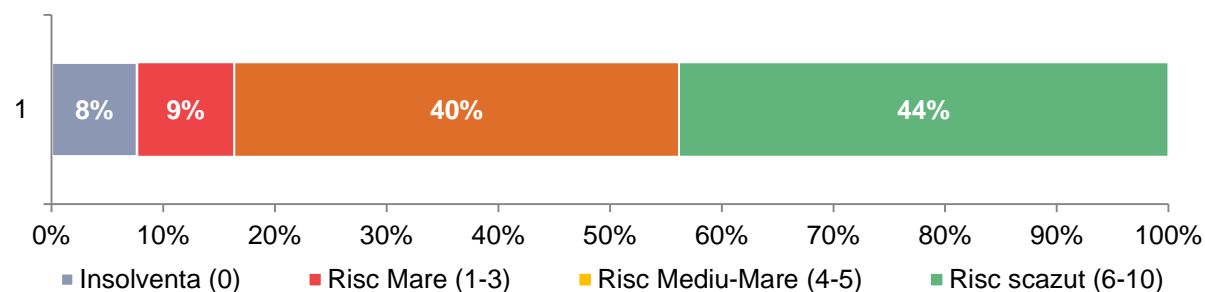
Sursa: PortalJust, Date prelucrate Coface

5. DISTRIBUTIA @RATING COFACE SI TENDINTE IN SECTOR

Distributia @rating Coface

Din totalul de 2.708 companii active in anul 2016, Coface a analizat 495 de companii ~ 18%, dar care au o pondere a cifrei de afaceri de 90% in cifra de afaceri consolidata la nivel de sector. In acest context, cele mai multe companii (44%) sunt incadrate de Coface drept companii cu un risc scazut, avand ratinguri peste 6. Cu toate acestea, 40% dintre companii prezinta un risc mediu-mare (ratinguri 4 si 5), iar 9% sunt companii cu un risc mare de insolventa (ratinguri 1-3). Aproximativ 40 de firme (~ 8% din companiile analizate) se afla deja in insolventa.

@rating Coface - distributie companii analizate 2016

Sursa: Coface

Tendinte in sector

Datele publicate de INSSE cu privire la indicii valorici ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata al produselor alimentare, al băuturilor și al tutunului arată o traiectorie ascendentă pe parcursul anului 2017, raportat la anul de bază 2015. Chiar dacă datele pentru luna ianuarie 2018 indică o scădere a cifrei de afaceri comparativ cu luna decembrie 2017, valoarea înregistrată în ianuarie 2018 o depășește pe cea înregistrată în aceeași lună din 2017.

Indicii valorici ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata al produselor alimentare, al băuturilor și al tutunului, serie brută - an de bază 2015													
Luna/An	Ian. 2017	Febr. 2017	Mar. 2017	Apr. 2017	Mai 2017	Iun. 2017	Iul. 2017	Aug. 2017	Sept. 2017	Oct. 2017	Nov. 2017	Dec. 2017	Ian. 2018
Indice valorici	85,7	93	115,3	111,7	125,6	118,8	118,7	130,3	122,8	116,7	119,1	122,5	93,9

Sursa: INSEE

Cheltuielile totale de consum medii lunare pe o gospodărie pe ultimele 7 trimestre sunt într-o continuă creștere. În medie, produsele agroalimentare, băuturile alcoolice și nealcoolice și tutunul reprezintă 43% din totalul cheltuielilor. Aceste două categorii de cheltuieli au avut și ele o traiectorie ascendentă pentru fiecare trimestru din 2016, respectiv 2017.

Cheltuielile totale de consum medii lunare pe o gospodărie, pe categorii de cheltuieli							
	Trimestrul I 2016	Trimestrul II 2016	Trimestrul III 2016	Trimestrul IV 2016	Trimestrul I 2017	Trimestrul II 2017	Trimestrul III 2017
Cheltuieli totale de consum	1,770.06	1,719.17	1,831.71	1,922.61	1,933.99	1,972.68	2,060.67
Produse agroalimentare și băuturi nealcoolice	649.17	655.77	639.69	668.69	676.48	706.93	681.22
Băuturi alcoolice, tutun	135.81	142.64	146.30	154.15	152.51	164.27	169.16

Sursa: INSEE

În ceea ce privește valoarea importurilor din țările din Uniunea Europeană pentru produse alimentare, băuturi și tutun se constată o traiectorie pozitivă în perioada 2012-2017. Mai mult de atât, pasul de creștere a valorii importurilor din anul 2017 față de 2012 este unul semnificativ: 69%.

Valoarea importului (CIF) din țările din Uniunea Europeană (total)						
An	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Produse alimentare, băuturi și tutun (mii EUR)	1,477,140	1,603,094	1,658,107	1,914,245	2,238,739	2,498,981

Sursa: INSE

Aceasta prezentare contine exclusiv proprietatea intelectuala a autorului de la data prezentului document si in conformitate cu informatiile disponibile la aceasta data. Documentul a fost elaborat din diverse surse considerate a fi serioase si de incredere. Cu toate acestea, autorul nu garanteaza in niciun fel ca informatiile continute in acest material sunt adevarate, corecte si complete. Prezentarea si analiza datelor sunt oferite cu buna credinta si doar in scop informativ. Ca o completare la acest material, alte informatii vor fi colectate in alt mod de catre cititor. Autorul nu isi asuma nicio raspundere pentru pierderile rezultate din utilizarea sau fundamentarea datelor folosite in prezentare. Cititorul nu este autorizat sa extraga sau sa reproduca acest material si analiza implicit continuta pentru uz personal si intern, decat cu conditia ca acesta sa mentioneze, in mod clar, autorul. De asemenea, pentru a face orice declaratie publica sau pentru orice alt scop comercial, este nevoie de acordul scris al autorului.

Pentru mai multe informatii:
T. +40/374 670 720
comunicare-romania@coface.com
www.coface.ro

coface
FOR TRADE